

Đồng-Pháp-Thời-Báo

ABONNEMENTS
Indochine || Union postale
Un an. 8500 Un an. 10500
Six mois 5 00 Six mois 6 00

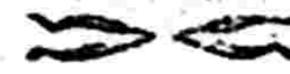
ANNONCES Légales
Offre la ligne de 6 points sur justification de 9 ciseaux quelle que soit la page.

ANNONCES COMMERCIALES
On traite à tarif

NĂM THỨ NHÚT SỐ 21

NGÀY THỨ TƯ

27 JUIN 1923

Tổng-lý kiêm Chú-bút:
NGUYỄN-KIM-DÍNH

TRƯỜNG ĂN-CUỐP

Người ta thường nói hồi dời thương cõi dân-tâm chất thiệt dẽ dỏi nhà không đóng cửa mà cũng không mất đồ, vật bô rớt ngoài đường mà cũng không ai thêm lấy. Nếu tánh tình người dời này mà bắt chước như tánh tình người dời xưa thì nhơn-quán xã-hội yên ổn biết chừng nào. Ngặt vì sự tần-hòa tự nhiên của loài người nô gày ra sự cạnh-tranh sanh-tồn, rồi sự cạnh-tranh sanh-tồn nô lại dời dỗi lòng người, nô lạm cho con người lập tánh gian trá, xao quyết. Trong dời này dày hè nước văn-minh chứng nào thi kẽm cuộp lại càng hun-hăn chứng này.

Xứ Nam-ký ta tuy chưa dám bi với các nước văn-minh bên Âu bên Mỹ, nhưng mà mấy năm sau đây kẽm cuộp coi thế càng ngày càng lầy-lùng, chẳng những là nhà ở cheo leo một mình trong đồng phải bị chúng nó cuộp giật mà thôi, thậm chí nhà giàu ở gần tinh-thánh, hoặc ở giữa xóm dòng, mà chúng nó cũng không kiêng nể nữa. Kẽm cuộp hành hun như vậy là vì chúng nó có súng lớn súng nhỏ dù thử, mỗi lần di đánh nhà giàu chúng nó đem súng theo túi nấm bả cây, bởi vậy cho nên lông láng dân sự thấy đều kinh hồn khiếp via, nghe ăn cuộp thi chạy cầm chứng cho khỏi quan trên quở phạt mà thôi, chứ không dám ngăn dòn măt.

Những dân ăn cuộp như dân ăn cuộp đánh chiếc tàu *Nam-Sanh* năm ngoái, như dân đánh tại chợ Tân-Hiệp hôm tép, tất cả bắt được tại làng Tân-Bưu, thuộc tỉnh Cholon mới rồi đây, ai nghe cũng phải sợ. Trong mùa mưa này là lúc ăn cuộp lầy-lùng lắm, bởi vậy cho nên, những người giàu có ăn ngũ khòng yên, may đêm không có trăng người thi lèn chợ, kiem nhau mà tâp túc, còn kẽ ở nhà thi phải ngủ ngoài vườn hoặc ngoài cửa, hoặc khi động tinh thoát thân cho mau. Ông Huỳnh-vân-Chinh thấy quân ăn cuộp hoành-hành thi ông có bày ba cách trong *Công-Luận-Báo* ngày 19 Juin để ngăn ngừa đạo tặc, rồi ông lại khuyên bạn đồng-nghiệp suy cứu coi mấy phương-churc của ông bày do có hiệu nghiệm hay không, như hiệu-nghiệm thi hiệp nhau mà ai cầu Chánh-Phủ thi thô động giữ gìn sự bình tĩnh cho lương dân trong làng trong lòng.

Ba phương-churc của ông bày nói tóm lại như vậy:

1° Nhà-nước sai đội, cai, lính đi thu các đòn thi phải lựu người có dù can-dám, gấp việc phải làm thi chung hẽ dù-dụ, biết tôn trọng chức trách của mình, hiếu phón minh phải tuân du đúng ngắn đòn kẽm trá, chứ không phải dọa hùm dặng ăn-tin dán lương thiện. Nhà-nước lại cũng phải, phát súng bắn cho xa, phát đạn côn mồi cho lính dồn

LE COURRIER INDOCHINOIS

報 時 法 東

MỘI TUẦN XUẤT BẢN 2 LẦN
NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÁN

HQ 1087

51, đường Mac-Mahon, 51

SAIGON

— — —

Dây thép nối (Telephone)

SỐ: 324

GIA BẢN

Dòng-Pháp || Ngoại-Quốc
Mỗi năm 8500 Mỗi năm 10500
Nửa năm 5 00 Sáu tháng 6 00
Mua báo phái trả tiền trước
Thơ và Mandat để gửi cho
M. Nguyễn-kim-Dinh,
sao bảo về việc buôn bán hay là
việc tu xin thương nghiệp trước.

BÀI CỦA QUAN HUYỆN HỒ-VĂN-TRUNG

Diễn-thuyết tại Nam-ký Khuyễn-học-Hội đêm 17 Mai 1923
(Tiếp theo)

VĂN-UYÊN

THẨM DẠ DỘC HÀNH

Bước khách dêm khuya dã lờ vòi, Lở với lầu nôi phải là choi. Nhành khô dỗm nhán ngứ bông tròn, Dòng rồng sương sa trường biển khơi. Làng hành ốc-eo gi死刑 sáng. Dạn lè khóc-khách để chiến hơi. Ngũ-Viên thuỷ nô lo cùm Sô, Da-diết lồng đơn tóc trang trơi!

Nguồn-Tiền

NGƯỜI CHỦ ĐÃ HOÀI

Nhấp-nhô thuyền khách dập bén gành, Thấy cảnh lòng thêm nhớ hồn sanh. Trắng đợi tàn-kieu chính nira bóng. Chuồn chiên cỏ-hy nô nâm canh. Muôn trùng sóng bùa muôn trùng bão. Mây giọt strong sa mây giọt lanh. Động khuất ngâm mai tinh quanh hồn. Khúc khieu nô dã thâu cho mìn!

Lão-Ngát

GỬI CHO BẠN T. Q. N. (Kiêm biên)

Chúc có hai thu mài đến giờ, Giang-Nam Vị-Bắc dè mẫn ngọt. Tà-Lon năm ấy mừng duyên mới, Ngưu-Chử ngày nay chạnh cảnh xưa. Biển-nước nỗi tội canh dã, Da-vàng cùng chư chịu tẩm-phar. Hồi lảng tri-ký từ phán cách, Cố rảnh một vùi, nợ kiêm thơ?

Cố-hữu: Trung-Tử

(Saigon)

THƠ NHỚ BẠN

Ngành mặt phong tràn, lấp tai danh lợi, khiên vân lung-tùng đặc chẳng ra câu, đoàn hè bời-rời chấp chừ mện sợi. Duy dò với dây, đồng lòng hiệp ối, cảnh bầy lâu dâng diệu-vỹ, quang hồn thâm-thâm đầu kia trông, tháo tho mủ-mùn bên này dại. Chôn mây hoài hồn trên núi bay qua, gởi nước tương từ ngoài sông chảy tôi, có rảnh việc chêng? Đến thăm ta với. Chuyện người có hiệp rồi phản, cuộc thế hết bỉ lại thời. Chứng nào dặng gặp mặt nhau rồi, trò chuyện lu-bù những cù mồi.

Dật-dân.

TIẾT TÌNH HÀI-KỊCH

CẠNH BUÔN

CHUNG CẨM. — Trong mỗi cái nhà là phô & daga mé kinh, trước nhà có nǎn sáu bô chuối với hai vồng khao lang, sau hè có một cái vũng tròng rau muống. Trong nhà chẳng có bàn ghế chi hết, giưa lót một bộ ván dâu cũ, một bô thi đê với đê gao, cóm một bô nứa nô thi đê phango, cuoce, lai có giam một cái vồng lát.

Mặt trời vừa trích bóng, Thiểm-Tu mặc quần với eo mõm-mõm, mặc áo khai hãi tay và hai miếng mìa sáu lủng lải rách một đường giài hơn một gang, mặt mày lem luốt, dâu e rồi nỗi, đương nằm trên vồng mà cho con nhô bù. Còn bà dừa con lòn từ 8 tuổi II tuổi, tên là Xoài, Mít với Ôi, dừa có áo không quần, dừa có quần không áo, đương ngồi dưới đất mà chơi với nhau.

Thằng Ôi. — Mái sao mà hồn sém moi này mà khóng nấu cơm an vay mà? Tôi an có một chén cháo bày giờ đổi bụng quá.

Thiểm-Tu (dạy q: a ngô ba dừa con lòn). — Rán chiu một chút nira, chưng ta vỡ rồi sẽ nấu cơm ăn, con.

Thằng Xoài (dừng dậy). — İki di đâu vay mà?

Thiểm-Tu. — İki mày di rõ trong xóm trong.

Thằng Xoài. — Chưng nào ta vỡ?

Thiểm-Tu. — Một lát nữa.

Thằng Ôi. — Đòi bụng quá, mái à.

Thiểm-Tu dạy mít và vách rung rung nước mắt. Chủ Tư đầu đội nón là dừa, mặc quần xà-lôn, áo cay tay, ô ngoài bưởi vú. Mây dừa nhô dưng dày mồng.

Thiểm-Tu. — Sao? Đòi bụng?

Chú Tư (lắc đầu, quan cát nón trên ván). — Không được.

Thiểm-Tu. — Ủ hả, hỏi nhiều không được, chờ thử hỏi một giá đem về để dang nấu cho sáp nhô nô an cung không được nữa sao?

Chú Tư (lắc đầu). — Không được.

Thiểm-Tu. — Ông hết lửa hay sao?

Chú Tư. — Thiếu đil! Nhà giàu làm gi cho hết lửa được.

có sòng rạch nhiều thi cho di ca-nốt. Nếu lính không dù dùng thi nhà-nước phải tẩn số cho nhiều. Chúng tôi tưởng mỗi đêm có lính di rào khốp trong làng nghe tri hô dâu thi tiếp cùn đô, có lẽ ăn cuộp phải kiên đê khống dám hoành hành thái quá nữa.

D. P. T. B.

Thiểm-Tu. — Nếu có sao đong không cho?

Chú Tư. — Ông nói lúa lúc này phải già nên ông để ông bán, bởi vì nếu ông cho mượn tới mùa mành trả lúa lại cho ông chêc ông bao khống được cao giá như bây giờ.

Thiểm-Tu. — Trời ôi! Làm chủ-diem mà lính như vậy thi chết hết tài-diem còn gì! Minh làm ruộng cho ông dã chém mìri năm nay, nám nó cũng vay, hế minh làm được 800 giá thi đong cho ông hết 300 giá rồi còn có 300 giá mà minh phải trả tiền này tiền no thể làm sao mà đai được. Năm rồi đây thất mùa mà minh chẳng phải dong dù cho ông; minh nghĩ đó mà coi, minh làm thân trâu ngựa cho ông làm giàu thêm, mà sao ông không xết lại muốn để cho vú chòng minh chết doi vay?... Ủ hả! Phải chí minh tộ hế những sự cực khổ của minh cho ông nghe, nói cho ông biết bao giờ trong nhà không có mít hót gạo, mà mít dưa nhô theo dõi cơm hoài, thi co le dùng công đồng lồng mà giúp cho mít đỡ ngực chờ.

Chú Tư (thở ra). — Tao đã nói rào nức miết mà không được, biết sao bù giờ. Nhà giàu họ có hót gạo, họ có con đói theo dõi cơm như minh này đâu, nên họ bết cái khổ mà đong long.

Thiểm-Tu. — Nấu cơm ăn, tia.

Chú Tư (chảy nước mắt). — Gạo đai có mít nấu cơm, con. (Đứng dậy).

Thôi, đê lia ra dudu khoai lang mà nấu cho mít cơm ăn đỡ đói, nghe.

Hà Mộng.

Hàm-Tiều.

Thà học cho dáo đẽ, mà không dùng chi đặng cung cam, chẳng thà không học đê chịu đốt uống lầm tire lầm. Thà vú không nhau-sắc mà có hiền đức thi hay hơn, chẳng thà vú rát đep-xinh mà nó thή chông như rát. Thà con có it mà nó hiền thuận là phu nhân chẳng thà con dông mà không dứa nào nên thản. Thà nghèo mà biết nghĩa vụ chung cùng với xã-hội một tí ai là một chit công, chẳng thà minh làm đoc hão ký thản, việc công nghĩa không ngô ngòi, không biết ai là nói giông. Thà minh không lỗi, mà dung hoài người có lỗi, chẳng thà minh lỗi rồi nǚ-nǚ xin người dung. Thà minh làm cho đor-dai mà giúp người ta, chẳng thà đê minh thiếu rồi di cầu người ta giúp. Thà minh kém thi chịu kém, chẳng thà làm Cầu-may rồi ra lê hêu-doi. Thà minh thua thi chịu là thua, chẳng thà chong trả lít té ra minh mieng-cuong. Thà minh yếu thi chịu yếu, chẳng thà vật làm chí rủi minh thi cho chung eri. Thà minh thua thi chịu làm chung miết lát mai, bò vú vong-vóng ánh, nằm cạnh chiiu cô phòng quanh què. Hoặc phả già sàng cho vú lông lồng phi, thêm ngần đòi ngày mít không tha. Khi vú nhà vú nǚ-nǚ ỷ-ới lại hoát mieng lang lòi làm tuồng trộn-trộn. Làm như vậy đê cũng phải lay, phả cũng phải giận, cảm lồng sao cho dudu mà tung nhứt với chong vi tinh nghĩa đết rùi, thi giong loang phả vò. Như minh không có thể thi trách vú cũng đặng, nếu minh có như vậy, còn trách vú làm chi, tài minh xit nghĩa chẳng tròn, cho nên nǚ-nǚ tinh đayen phải meo.

Vì như chong trách vú xao hơ, quem niem fo töe, rò phung lin loang, thi trước phai xet minh coi làm chong coi treu khi minh coi ru en chet nghĩa chi cho nguoi khong? Hoac minh coi nho-hon cua nguoi khong? Hay la minh co dieu chi that tin, mien chi dieu trung hay khong? Roi minh coi nhau-vai thi minh trach minh moi.

* HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIÊN-DÔNG *

(Rizeries d'Extreme-Orient)

HỘI NẤT DANH VỐN HÙN 25 TRIỆU QUAN TIỀN LANGSA DỀU DÔNG TẤT SƠ
Ở TẠI SAIGON, ĐƯỜNG BELGIQUE, MÓN BÀI SỐ 15.— NHÀ MÁY XAY VÀ KHO TRÙ Ở TẠI CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIENG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÀNH BẢN LÚA — GIỮM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — LÀNH LÚA GÒI KHO

TRƯỚC KHI BẢN LÚA xin hỏi bồn hiệu; nếu vị diễn-chủ nào mâu di không đúng thì viết thư cho bồn hiệu sẽ đến viếng mà bản luộn.— MUỐN HỎI CHI THỦ BỒN HIỆU
SẢN LONG CÀT NGHĨA CHO HẾT.

CÓ ĐẶT HÀNG NGÀNH TẠI CẦN THƠ và có lôp thành mua lúa nơi các chòi thị-tứ.

phải, chờ sao mình lại dám trách người, nếu trách người mà chẳng xết minh thì còn làm nhiều lắm.

Rất rồi như bậc đại-hiện là thày Mạnh-Tử, mà trách người còn có chỗ làm. Có một khai ngài vào nhà người, thì có một người dàn-hà ở trán mồ hôi. Ngài thấy và ngài ghét, về thuật lại cho mẹ nghe, thì bà Mạnh-Mẫu quở rằng: đều ấy là mày và lè chờ người dàn-hà ấy có sao vò lè. Vì mày tôi nhà người là mày không cho người ta hay trước, lè trán mà thấy khách tình-cờ còn dung lè mà cháo là người có lè làm chử.

Suy theo lè ấy, thì trách người trước phải xết minh, nếu chẳng xết minh ác là làm lạc.

Nguyễn-thé-Ngoc

HƯỚNG TRUYỀN

XE LÚA PARIS-MAYENCE TRÊN ĐƯỜNG RÃY

Một bức điện-tin & Frankfurt truyền rằng xe-lúra Paris Mayence trải đường rãy, một viễn quan Thông-cử Langsa bị vỡ tách sứt-sai, còn hai viễn vò-biển di theo ngài đều vong mạng.

NÚI LÚA ETNA

Trong số mới vừa qua bồn-bảo có dâng truyền tin này, may có diễn-tin triết đường rãy, một viễn quan Thông-cử Langsa bị vỡ tách sứt-sai, còn hai viễn vò-biển di theo ngài đều vong mạng.

Núi lửa Etna hiện nay dương khai khói lùi ra hoài. Những lùa, khói, thang, tro, nước sói chảy lang ra bể ngâm đến 250 thước, và chảy mau một giờ đến 200 thước, thành Linguallossa nhọn số 15.000 người, và thành Castiglione nhọn số 1.000 người, coi mồi phái nguy. Dân-sig ở mây làng dựa chung núi đều kinh khống.

Còn có tin ở Londres phỏng-văn rằng hố-khuẩn Naples và thành Lin-gua lossa đều hư hại rất cả.

Cách bao sau lúra dien-tin Cavite báo tin rằng:

Núi lửa Etna cũng vẫn phun lửa ra một cách dữ-dội luon. Đất đá tiêu ra nước ở trong núi tung ra coi thế thành Giarrre nhọn số 1.000 người phái nguy khôn, nhơn-dần làm phuot thoát nạn từ tản ra hết; 50 ngàn người không còn nhà cửa mà ở. Nước nóng áy trảng ra tăng hại những cây vường cày can và cây chanh rất nhiều, đốt tiêu cùi róng-bui và xâm-lăng. Người ta và thú vật đều được toàn-tinh mang, nhơn-dần có được tin rằng vua Victor Emmanuel sẽ đến chia sự khốn khổ, nên gần giuong yên lồng. Dire Giao-Tông (Pape) đã có gửi giúp cho một triệu đồng livres.

TỔ-VĂN TRA LỜI

Thưa ông già chư-tôn,

Dù mấy tuần nay bồn-bảo mở thêm miếng *kiêm duet và phê bình các báo*, là có ý muốn trước giúp vui cho chư-tôn, sau hiệp với các ông viết quốc-hà mà nghĩa luận dâng làm cho lóp văn của ta có nêu-niếp, có thể thire chát định. Chư-tôn đọc mấy bài phê-bình của tôi gần một tháng nay, thì chắc chư-tôn cũng đã rõ thấy tôi chư ý thế nào: Dù tôi chư chả rõ của bài nào, hay là tôi đã dập với ai, thì tôi cũng đều dâng lời thanh-nhã luôn luôn mà tôi cũng chẳng hề có ý muốn ngao, muốn nhõ hay là muốn hờn ai lão già. Trót 10 năm nay chư-tôn đã thường thấy tên của tôi, thường đọc bài của tôi, chư-tôn chán biết tôi là dâng cũng hay ngao hán cũng biêt như nhõ như người ta xiy chư-chả chẳng shogn dâng hờn ai không dâng thi cũng bằng, chư chưa lè thua ai. Nhưng vì tôi nghĩ nay foa bao phủ cho tôi điều châi mục « Kiêm duet và phê bình các báo », thì những lời tôi viết ra trên giấy là lóp để cho công chúng xem chung, chư không phải để cho bao đồng-nghiep

xem riêng, bởi vậy cho nên tôi không dâng rời cái mục đích cao thượng của bồn-bảo, nhằm tưởng rằng bạn đồng-nghiep cũng biêt trọng cái danh-dự với cái phẩm giá như tôi, nên dâng có ai thảo-bao đến chừng nào di nira, lù thấy cũ-chì của tôi như vậy thì cũng lù thầm, rồi lù lùn chia cái máy cái thời hào-thắng dô-ky, xát-xuyet, lết-khết, hòn-hòn, là những thời xưa nay làm nhục cho danh-giá của nhà soạn-hào quốc-đam ở Nam-ky nêu-tiết.

Chẳng dè ông Holt-tát-Liệt ở quán Công-Luận-Báo ngoài miệng thì hô cáo rằng ông phê bình các báo là cố ý muốn giúp đỡing chán hào quốc-van, mà trong lòng lại chủ hòng chiêc bón rieng quán Đông-Pháp Thời-Bao như là quyết nhục mà những người trong quán Đông-Pháp Thời-Bao. Vậy tôi xin chư-tôn vui lòng cho phép tôi choán vài khoản giấy mà nói riêng lù lòi với bón đồng-nghiep nghè-má tánh nêu-hát đồng. Mà với người không biêt thù vị tao nhõ tôi không hiểu thau những lòi tao nhõ vậy nếu tôi có dùng tiếng nêu-thòi cõe-cản thì tôi cũng xin chư-tôn thử tội.

THUÀ ƠNG HOLT-TÁT-LIỆT

Hôm nay hai ta kiêm duet rời ván dâng với nhau, ông thường phô trương câu này: « Cõi mà biêt nhõ lòi của mình là sự biêt dêu, cõi có lòi mà miêng-cõi, chông chiu cho mình là lòi, là dâu thát phu » rồi ông nhận những dâu cũa ta hát ông hét thấy, còn ông chéh những lòi ta đổi dâp lù lòi miêng-cõi, dâng ông giàn phanh « biêt dêu » rồi dâi tiếng « thát phu » lại cho ta. Cách ông dâng đó là cách qui quyết, nhưng mà ta nói giium cho ông biêt, người « biêt dieu » thì ta cũng dâng cách chon-chánh, duy có quản gian-trà nó mâu dâng cách qui quyết mà thôi. Mà ta lấy làm lạ thiệt; ông dâu cũi lòi dâng giàn phanh « biêt dieu » rồi, mà sao trong C. L. B. số 13 ngày 12 Juin ông lại đổi ý đi, không chiu lòi, ông lại miêng-cõi dâng giàn luon tiếng « thát phu » nêu vậy hữ? Ông ta biêt rồi; trong thế ông nghĩ làm người « biêt dieu » mà không biêt dieu thì nhục hem có « dâu thát phu » mà không phải thát phu, nên ông mâu xin đổi chò. Dâng, dâng, đổi không dâng dâu mà mong bối ta nêu ông giàn cũi « dâu thát phu » là cái dâu ông dâi nhưng cho ta rồi, mà ông không phải là ta, thi ông càng phu sao?

Này ông Holt-tát-Liệt, hôm nay ta thấy ông nhao di nhao lai máy tiếng « Đoàn quí lèu lèu » trong bài « Quốc-van-hòn » của ông Dâng-thuc-Liêng hoai, ta dâi giải nghĩa cho ông nghe rồi mà ông con nhac lại nira. Vậy ta cũng chiu khó mà nói thêm một lòn chot này cho ông biêt. Ông Dâng-khao cũu quốc-van mà ông nói ràng quoc-dân ta dâng lo lòn bời dâp nêu vân-chuong mà bị một đoàn quí lèu lèu nó phâ hoi, ông có biêt ý ông Dâng kai ai là quí lèu lèu hay không? Qui lèu lèu là sáp dâi mà làm khong giui như ông vậy;

Himalaya mà dịch là Ma-thiên-Lanh; Berlin mà già là dê-dâ. Anh mà các nghĩa là hông-anh, Hông mà các nghĩa là con gấu. Kho dâu lửa mà nói bướm là vua dâu lửa.

Lú-la mà kêu là lú-la. Ông quí lèu-lèu dâi da, ông còn muôn hòi nêu, thi rồi ta sẽ chéi thêm nira.

Thôi, ta là người tróng tuoi viết nhieu lòn dâi met cho ta, mà lai so met cho người đọc nira. Vậy ta nói lòn hao nhiêu dâo cho ông ro; dâi ta nhau il chen tra cho khoé rồi sẽ viết tiếp.

Tô-Vân

HAI DÂM

Nói chia mít qua!

Có một anh kín dâu mà muôn nói chư-lâm. May vợ có biêt chư-châit, theo nân-ni biêt vợ day. Vợ nói day một hai câu mà làm gi. Ông nói: kẽ mõi, biêt một hai câu nói chonghe có mõi vân ngõ chò. Vợ anh ta day mõi thuôc dâng một câu Minh-tam mà anh ta lèp hoai tra lâm. Kẽ có khach dâng, ngồi uống trà nói chuyện mõi lõi, anh ta bay nói chư-châit cho.

nói người ta dâng chữ *kho* là khi nào muôn chí chò trù dâu nhâ-nuôc, còn dâng chữ *vra* là khi nào muôn chí chò trù dâu nhâ-nuôc. Ông di xuông dưới Phú-xuân-dông và dâng trong 20 tinh mà hồi hòn-hòn, họ coi máy chò trù dâu lùa dû họ kêu là *vra* hay là *kho* thì biêt. Mâ máy *kho* dâu dô có phải của nhâ-nuôc dâu. Cái như vậy mà rân gân cõi mà cõi thi không phải là *miêng-cõi* sao?

Ông kêu ông Solomon là người *lu-am*, ta không biêt ông là người Mỹ hay là người Áu nêu ta hỏi ông thi ông cứ thua rằng ông không biêt tường cũng không xấu lòi gì, sao lại còn rõ ràng mông m'cái, nói rằng người Áu Mỹ một nõi. Ông dâng châc người Áu Mỹ một nõi với nhau hòn? Ông nói vậy thi ông chua có học dia-dù và lich-sử của hoàn cầu. Vậy ông phải học them mông m'cái, rồi se phê-binh. Ta không muôn hép lóng với ông làm chì nên ta làm ơn chí giium cho ông biêt; ông châc cần phải kiêm sách nào cao kỹ, ông lấy cuon dia-dù kêu là *Géographie Foncielle année 17 édition*, ông lật truong thứ 105, ông đọc cho kỵ, rồi ông sẽ thấy ông nói hây.

Tôi ôi! Nói chia mà mít quá vậy ai dâng nói!

T. V.

AI TÍN

Bồn-bảo lây lùm buôn bâ mà hay lùi chông lanh rằng ông Antoine Nguyễn-phú-Qui, Tham-liện hội lưu lịnh, nghiêm ông Nguyễn-phú-Xuân, Phó Tham-liện Giadin, ông Nguyễn-phú-Khai, Quản-ly báo *La Tribune Indigene* lại là lịnh nhạc ông Louis Minh, chủ Nhà-in Imp. du Centre dâi tiễn du Saigon, hòn ngày 26 Juin 1923 hường thay 62 tuồi.

Cuoc tổng chung định ngày 29 Juin 1923 dâng 7 giờ ban mai, hội tại nhà Nhâ-nuôc.

Vì tinh có kiết, bồn-bảo kinh phán tru cùng quan lòn Nguyễn-phú-Xuân, ông Nguyễn-phú-Khai, ông Louis Minh với bùi quyền và cõi chuc cho hòng hòn lèu lòn dâng hòng phuoc thiên dâng.

Dông-Pháp Thời-Bao, huy lụy kinh diếu.

GIÁ BẠC

Kho Nhâ-nuôc 8.1.25

Ngân-hàng Đông-Pháp. 8. 30

Ngân-hàng Hongkong.

Shanghai. 8. 35

Ngân-hàng Chartered. 8. 40

Sté de Gérance de la Banque Industrielle de Chine. 8. 35

GIÁ LÚA

Lúa chò dâng nhà-máy Cholon (mít bao) mít tâ 100 kilos, là :

Vinhlong 48.95 tâ 5.80

Gocong. 5.15 » 5.20

Baixau. 5.10 » 5.15

Bacieu. 5.20 » 5.25

Giá thường huy 5.01 » 5.15

Dầu hòi ca:

Dầu hòi dâng dâng cho sang.

Dầu sán dâng mít chay xe hoi.

Cung dâng cõi ích cho dâ.

Hàng tâi có dâ khinh mít lục châu.

Thiet hiêu tốt dâu dâng cõi biêt.

Dâu tốt mít giài thiet re, ho.

Xa gân mít dâi nhieu eun.

Sang hung chay dâng lai phan it hao.

San cung vây thit dâng tot.

Mita mít vât dâi thi tông.

Phai là hòn chuit mít khien.

Hò là mít chate hay mít nõi.

Ban giài heo nhieu cõi het.

Tai ban huon xi net thietha.

Ü duong Lo-phiêp ching xa.

Mo song Cho lòn là mít của tâi.

Dâu sán tot hòi dâu dâ.

Tai là mít chuit trùi hòn.

Anh em xin kha giap nhau.

Thi tòi hòi dâ yon cùi hòn tâi.

MUỐN-BẢN

1 cái xe-hoi hiệu Zenith còn tot 4 thô ngô, 10 H. P. m' y móc cõi tinh bao, dâng dien khí và dâng dâ, áo ném mít và dâ phu tang dâ.

Vây qui khách có hót thue hiệu

mít mít khi xe ra mà hót thi phai em ching cho kí.

TRÔNG RĂNG

QUAN Leong-y Cexaud
Ở đường Chasseloup Laubat
số nhà 15

Nhô răng một cách rất êm ái.
Trồng răng bằng sành và răng vàng.

MUỐN BẢN

Một cái xe-hoi Bébe Peugeot mít móc cõi tinh, lại dâ phu tang dâ, như áo ném, dâ, kén, con dâ, ống bôm.

Nói tâc một dâu nghĩa là mua vê dâng liên khôi mít công sâm thêm, Định giài chuc là 750 đồng.

Như ai muốn mua cũng là hỏi dêu chi xin do noi Monsieur Nguyen-van-But ở đường Mac-Mahon số nhà 20 Saigon.

MUỐN BẢN

Một cái xe-hoi rất tôt hiệu DELAHAYE 4 máy, 14/18 H. P. 7 chô ngô. Thât là xe còn mới tinh hảo, có dâ dâ, dâng dâ, bao ném mít, có bánh dâ thay đổi.

Ai muốn mua xin do noi Hôtel HOTEL de la ROTONDE.

Giới-thiệu sách mới

Ông Trần-tuân-Khai ở Hà-nôï mít dâi mít quyên sách mới kêu là: TAN-THUC-GÂN. Nghĩa là: trung dâu bê, sach dâi hót mà bùi giá re, tai các một cuon, nên mít xem chui cho tien khien, vi trong sy có thô vi van chuong, loi kẽ ráng-rang, sự tinh có nghĩa lý. Như si muôn mít si mà hòn lai thi gõi theo cho ông Trần-tuân-Khai ở Hà-nôï, dâ ba nhuy vây: Monsieur TRẦN-TUÂN-KHAI, nhà in Chân-Phuong, 30 Phô Hàng-mành Hà-nôï, bê người dâng the và Xundat, thi gõi sách lai cho. Hoặc hót bồn-bảo mà mua cũng dâng.

D. P. T. B.

HÀNG CHÀNH BÈN HUẾ-KÝ HIỆU:

TAN TAN HIỆP THÀNH

Nhân hiệu có câu chửng tại Tòa
HUY NHÃN - VĂN - NHUNG, kđ-nghiệp.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời, làm đầm mao mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chung bằng đồng xi ni-kén (Nickel), qui-khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Bồ làm rồi sẽ gửi lập tức Contre-Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

Ở tại đường Viênot số 40 ngay chợ Saigon mới.

Nhân hiệu có câu chửng tại Tòa

Marque déposée

Bồ làm rồi sẽ gửi lập tức Contre-Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn bạch.

HOTEL D'ANNAM
NAM-VIỆT KHÁCH-LẦU

No 72 & 80, BOULEVARD CHARNIERE, — 10, QUAI LE MYRE DE VILERS
Đường Kinh-lập, đường Carabelli và đường mé-sông
Le Myre de Vilers, SAIGON

HUỲNH-HUẾ-KÝ, Chủ tiệm

Kinh cùng Qui-khách rõ, tôi dọn một tiệm ngũ hiệu là HOTEL d'ANNAM (Nam-Việt Khách-Lầu) phòng rộng mát và sạch sẽ lâm, cũng có đồ phòng ở tùng dưới đất được cùn tiện Qui-khách, xin Qui-khách thừa dịp di Saigon đến tiệm tôi mà nghỉ lấy lâm thong thâ lâm.

Lại tôi mời mỗ thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường mé sông Le Myre de Vilers, lối trước ga xe lửa nhỏ, nhà số 10 Saigon.

HUỲNH-HUẾ-KÝ, Cẩn khai.

Société anonyme Trung-Huô, Manufacture Cochinchinoise
de Tabacs, Cigares et Cigarettes

Quai de Belgique, n° 217 à 223, Saigon
(Nam-ký Trung-Huô yên thảo hưu hàng Công-ty)

Thuốc điếu hiệu CON Ô mồi gói 20 điếu.

Thứ thuốc này tri danh đã lâu rồi ai ai cũng biết, thi thoảng ngon gắt, nhiều người ta thuốc thiệt ngon thì dùng thử này làm sao không trá thuốc gắt cũng vừa ý.

Chợ quán muốn ngồi xem mày-nham bài cảng là nắm súng đánh sơn kim, vây nhám diệp may xin chờ bờ qua rết nòng.

Nguyên vì bồn Công-ty chẳng tiếc số tiền trọng phái trước thay đánh bón Thượng-hải sang qua về lượng mỳ nhon và tranh sơn thay, mì hút đều có dinh nguy (tỷ phần) mèu hiệu lịch thi và lịch bay, vai hút dày se ra ráo nhiên, mì không phải bón, bồn Công-ty đánh sách tên cho chư quân như vậy.

Ai có dù 20 cái bao thuốc Ngõi-sao thì dòi dạng 1 hút mỳ nhon và lịch.

Ai có dù 25 cái bao thuốc Cây-tre thì dòi dạng 1 tẩm son thủy và lịch.

Ai có dù 20 cái bao thuốc Con-ô thì dòi dạng 1 tấm hình và lịch hoặc mỳ nhon hoặc sơn thủy.

Như ai có ba thứ dù 30 cái cũng dòi dạng 1 tấm hình và lịch hoặc mỳ nhon hoặc sơn thủy.

CHỖ ĐÒI HÌNH VÀ LỊCH :

Cholon.— Lương-phúc-Sanh, Rue des Marins, n° 223.

Cholon.— Chân-ký-Lan, Rue Cândol, n° 66.

Và ai có bao thuốc không mì nhân hiệu của bàng này Cù mua dem đến mày bàng đã nói trên đây mì dòi thi dòi tên chẳng sai.

MUỐN CHO BÀNG DÈM MÀ:

Sáng sủa như bang ngày, thi hãy mua một cây đèn

• HIỆU INTENTS •

Là đèn kiêu mới lạo ché, đốt bằng Dầu-Lửa, sáng 800 ngọn bạch-lập.

Có bán tại tiệm:

TRÂN-QUANG-NGHIÊM

Đường Espagne, số 200 (giác chay mía), Saigon

PHÒNG TRỌNG BẰNG THIỀN NGHỆ

HIỆU LÂM-QUANG-SĨ

N° 92, Boulevard Bonnard

Ngang nhà thuốc thi (chợ mía) Saigon

LÂM-NGỌC-THẠCH

Trên lầu N° 52, Rue d'Adran

Ngang lầu Tân-Di (chợ cũ) Saigon

Kinh cùng quý Ông, quý Bà, quý Thủ

và quý Cô đang rõ: Nguyên chúng tôi

bán nghề trống-rồng và bích-rồng

và gõ hòn tần-nan-dit, nên sự kỵ

cung-chắc-chắc và khôn-leo của chúng

tôi-lau-không-khắc-chắc người Lang

song một đeo-nến-lưu-tâm là ngô

chung mà lây gõ riêng của người thư

vợ già thôi.

LÂM-QUANG-SĨ

Kinh coà

LỜI RAO CẨN KIẾP

Kinh cùng Lục-châu chư quí cđ đồng rõ: nhom vi tâi mìi chọn đồng mít chđ dát đồng hòn ngói gach rất tốt nên tôi dâp mít cao-lô-gach dâp hiệu là Nam-thanh-Phát tại ngoài vâm Tâu-Thứa tạc kêu là Vâm-ca mè bén (Tânn).

Lô gach của tôi dày tuy mít lèp mà làm dùi thử mít gach, như là gach kiêu, gach thac, gach lầu, ngói đại tiều, ngói móc, ngói ống.

Lại tôi cũng có trùm hàn voi, cement, cát, gạch bich-ton ném.

Kinh xin chư quí vñ thương lính như cđ cần dùng các món nón trên đây xin lời lui giao tiếp cang tôi, tôi sẽ cảm ơn.

Chỗ nhôm
NGUYỄN-TRUNG-CHÂM
Làng Bình-Quới

Kinh coà

THI-THO'

TIỆM THỔ BẮC
NGUYỄN-VĂN-DAO, Bijoutier
ancienne Maison NGUYỄN-VĂN-GIÁO
13, rue Schrader, Saigon

Kinh coà cũng quí Ông, quý bà đồng rõ: Nguyên tiệm này ngày trước là tiệm của Nguyễn-văn-Giáo, dâ mìn phân rõ. Nay người cha là Nguyễn-văn-Đao cũng làm dâp-nữ-trang theo. Khiết-khiết-theo, nhõng lú-trán, chay-ni-kiên, chuôi, hóng tai, mít-áo, vâng-doi, kien-cung, neo-hóng, neo-dật, dâng-chifice, v. v. Dùi thử kiêu theo kinh thời cũng như ngày trước vây. Xin quí Ông, quý bà, mìn-dòng mòn chỉ xin dòi gót đến tiệm tôi, hay là viết thư mìi gởi cho bồn hiệu thi tôi dòi hét lồng làm theo v. Quí Ông, quý bà dâp-mòn chỉ thi tôi cũng lồng, tông-cù-thân mìi gởi đến cho quí Ông quí bà dâp.

Kinh coà

NGUYỄN-VĂN-DAO

Bijoutier, 13, rue Schrader, 13—Saigon

IMPRIMERIE DU CENTRE
Louis MINH

76, Boulevard Bonnard, Saigon, 76.

NHÀ IN « IMPRIMERIE DU CENTRE »

CÓ DÙ CÁC THỦ CHỦ

TÂY, QUỐC-NGŨ, ANNAM LỚN NHỎ ĐỀU CÓ

DÂP IN MAU MÀ GIÁ LẠI RẺ

TẠI ĐÂY CÓ DÓNG SÁCH DÙ KIỀU VÀ BÁN GIẤY

PHAI NGŪA THUỐC GIA

Kinh lối tò với Lục-Châu Chai-Tôn
được rõ, những các thứ thuốc Cao-
Dou-Huân-Tân của bồn Đường đều
là thuốc của ông Larong-Y Vi-Tê-
Sanh bồn thường là công chúa lụa các
thứ Thành-Đông nói máy Danh-San
mà ché luyện cho tân thiên tân mý,
cù mồi dem ra mà cùi chung giúp
đổi, dùng hình ông Phật mà làm kỵ

Linh làm ghê nệm ngồi có ruột gá
(Biscuits) lèp bằng da, mì, nhung, bô
cô bông; có làm dày nịch bằng da
tay theo kiểu kinh thời, rất đẹp.

Tiệm này bùi mồi mòn đều giá
rẻ hơn các tiệm khác.

Qui-khách trong Lục-châu có

mùi mava hay là húi viêt chí xin
mỗi đến tiệm tôi thương nghị, hay là
viết thư thi tôi sản lồng hôi ủn Lèp-
tuce.

Tôn là thợ Nam-ký làm trong
tiệm này.

Chânh kinh dòn.
PHAM-VAN-Ngo

XIN CHIẾU CÓ

Dời thanh trí thê bình, thi con
người sanh sảng ra cảng đồng đảo
hòn khai trước bối phản, thi vây thi
đòm thấy mồi khai Saigon có hòn
khai, hoặc là cuộn chơi v.v. thi tôi
đòi cho qui-khách ở lục-châu là Saigon
choi, mà chảng là khach kinh
ngoi, làm sụt vui thành ra kinh. Dời
vây chung tôi mồi lèp ra vây Vé-
nam-kyuhi NAM-TRUNG-KHÁCH-SĀN
tại đường Némis N° 101-103 gần bến
gác Tiệm cầm đồ Saigon. Phòng ở từ
phía trước mặt đường đi, rộng rãi mít
mè tu bê vè yên tĩnh, thi gian cùi mít
đường xe lửa Cholon, đường giừa,
đường mé sông, và xe Biên-hòa, xe
Metho, rất tiện cho qui-khách khi
lên xuồng.

Cùi xin qui-khách trưởng tinh đồng-
bang giúp cho chàng tôi bền vững,
thi on áy ghi tuc hàng ngày.

Quân-Lý:

HIỆP et THẮNG.

TIỆM

HÀ-PHÚ-Ó'C-SANH

Vĩnh-Phúc — Sadec

Một cảng phô trù dûi thứ thuốc
Tây-Tàu thâm hiếu.

Dầu thom, giấy, viết, mực, dê
học trò dùng.

Lột cảng bùi xe máy và đồ phu tùng,

Rượu Tây, rượu lầu, đồ hộp và
đồ dùng trong đám tang.

Giai, nón, giáp, guốc Bác-ký,

đang Bác, hông Tàu, hòn may y phục

Annam.

Cũng có bùi dùi thứ thuốc của tiệm

Nhị-thiên-Đường Cholon.

Tiếng tròn lầu có cho mìn

Phong-núi.

Tiệm này buôn hòn chác chán và

đep nước từ tò: giá nói hơn các nơi.

Xin đồng-bang quang-cố, tôi

hết lòng đội on.

Nay kính mời.

Chỗ nhôm: HÀ-pu-ôn-Sau.

HÀNG NHÀ LÀM RA : GIÁ BÁN THIẾT RẺ

TANG-KHANH-LONG chúng tôi mới lèp thêm một hàng
tại Hanoi số nhà 152 đường Coton, chỉ chuyên chế các thứ
hàng kẽ ra sau đây:

Nón Casque trắng-vàng-sám, dù kiêu; Giấy tây, giấy họ An-

nam, giấy Nhứt-bồn.

Chiếc trai salon, và cầu thang; tapis chui chân; valise và

valises bằng da.

Ghế sô pha, ghê Thonet « chaises ».

Đèn kín tròn, và-cân, dù kiêu; häng bắc: xuyễn, lanh, the,

lai, vải may mùng, đồ thêu, dentelles, ba-ton (canne).

Nón nón « feutres » mua tại bên tây. Và khăn các thứ con

dâu đồng-bang, bàng-dâ, Càm-Thạch vân-vân.

Như qui khách muốn mua thứ gì về bán, sẽ có lời nhận

thời xin dòi gót ngõe lối tiệm Tang-khanh-long số nhà 10

đường Catinat và tiệm nhánh Đông-nam-Mỹ số 19 đường

Bonnard; giá cả chúng tôi xin tình theo như ở Hanoi.

Nay kính mời.

TANG-KHANH-LONG

HANOI.— SAIGON.

Đại-ly ở các tỉnh

Cholon.— Lương-đường-Ký, Bạc-liu.— Hàng-Hoa — Quận-dec-Xuong

9 Avenue Jaccard, Tâlnam.— Quận-tiền-Loi — Long-ryen — Thái-Vuong

Ba-liu.— An-kim-Loi — So-strieng — Công-Kuong — Lai-ting — Trần-triều-Ký

Vinh-Tường. — Tânlai — Đồng-Thrypt — Hoemón — Công-Phát

Nha-trang — Hap-On — Sader — Đồng-Sanh — Minh-hoa — Man-hoa

